

Aan de leden van de
verenigde vergadering

Rotterdam,	18 oktober 2005	V.V.:	30 november 2005
Onderwerp:	Begroting 2006 Meerjarenbegroting 2006-2010	Agendapunt:	13

Hierbij bieden wij u aan de beleidsbegroting 2006 voor het hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard, waarin tevens de meerjarenbegroting 2006-2010 en de nota van toelichting is opgenomen.

Algemeen

In voorgaande jaren is in de beleidsbegroting, conform de comptabiliteitsvoorschriften voor waterschappen, telkens het huidige begrotingsjaar vergeleken met de begroting in het voorgaande jaar én met de meest recente jaarrekening. Door de fusie in 2005 is géén geïntegreerde jaarrekening 2004 beschikbaar waarmee kan worden vergeleken. In de beleidsbegroting 2006 is daarom een vergelijking gemaakt met de beleidsbegroting 2005 en de jaarschijf 2006 uit de voorjaarsnota 2005.

Bij de start van de nieuwe organisatie is er voor gekozen om 2005 te beschouwen als een overgangsjaar. In overleg met de verenigde vergadering is er wel voor gekozen de begroting door te lichten. In dit kader is dit jaar onderzoek gedaan op een viertal terreinen, te weten de jaarrekeningen 2004, het beleid ten aanzien van reserves, voorzieningen en afschrijvingen, de investeringsprogramma's 2005-2009 en de exploitatiebegroting. Bij de exploitatiebegroting is ervoor gekozen om vijf onderwerpen uit te diepen: baggeren, zuiveren en transporteren van afvalwater, onderhoud wegen, onderhoud waterkeringen en aanslagoplegging middels meeliften met het energiebedrijf. Over de uitkomsten van deze specifieke doorlichtingen, behoudens het onderwerp baggeren, dat voor de commissie van november is geagendeerd, is de VV inmiddels geïnformeerd.

Teneinde een compleet beeld te krijgen van onze financiële huishouding acht het college het noodzakelijk om in 2006 een verdere doorlichting van de exploitatie vooral in samenhang met de nieuwe beheersplannen te laten plaatsvinden. In het eerste halfjaar van 2006 zal een bestuurlijk geleide interne werkgroep de exploitatie van de organisatie, mede in relatie tot de personeelsformatie, nauwkeurig door lopen. Parallel daaraan zal bij de totstandkoming van de beheersplannen (succesievelijk: waterkeringen, wegen en water) getoetst worden op kosteneffectiviteit. De resultaten van de doorlichting van de exploitatie en, in samenhang daarmee, de personeelsformatie zullen voor de zomer (VV van 28 juni) 2006 aan de verenigde vergadering worden gepresenteerd. De beheersplannen worden in maart (waterkeringen), juni (wegen) en november (water) bestuurlijk besproken. Met het gedurende 2006 verkregen inzicht wordt vervolgens de begroting 2007 en de meerjarenbegroting opgesteld.

Overigens is het college van oordeel dat de financiële huishouding van ons hoogheemraadschap transparant is en zich, vergelijkende wijze, goed verhoudt met die

van ons omringende waterschappen. Dit betekent dat de verwachtingen van de opbrengst van de doorlichting op voorhand niet moeten worden overschat. De reeds dit jaar verrichte specifieke doorlichtingen ondersteunen deze verwachting.

Meerjarenbegroting

De meerjarenraming 2006-2010 geeft een (financieel) beeld van de verwachte kosten- en opbrengstenontwikkeling over een periode van 5 jaar. Een belangrijk onderdeel van deze meerjarenbegroting is het investeringsprogramma dat inzicht geeft in de geplande investeringswerken en de daarmee samenhangende uitgaven voor de komende jaren.

De geraamde meerjarige stijging van de belastingtarieven wordt bepaald op basis van de gewenste balans tussen kosten en opbrengsten aan het eind van de begrotingsperiode. Hierbij wordt over het algemeen uitgegaan van een sluitende meerjarenbegroting aan het eind van de periode, op basis van de bestaande kostenstructuur. Dit houdt in dat de tariefegalisatiereserves (vrijwel) zijn afgebouwd en de geraamde kosten en opbrengsten met elkaar in evenwicht zijn. Voor de taak waterkwantiteit resteert na 2010 nog een tariefegalisatiereserve van € 2,2 mln. Exploitatietekorten na 2010 kunnen hierdoor worden opgevangen en er kan verder worden toegewerkt naar een kostendekkend tarief.

De tariefegalisatiereserve waterkwaliteit wordt niet volledig afgebouwd. Hierdoor kan dekking worden gevonden voor eventuele kosten die voortvloeien uit de Kaderrichtlijn water (zie hoofdstuk 11.7 van de nota). Ook de herziening van de Waterschapswet leidt mogelijk tot hogere kosten. Tegen de achtergrond dat de lozing van effluent op oppervlaktewater in zijn algemeenheid zal (moeten) worden belast, zal volgens het huidige ontwerp van de wet de korting van 50% voor de lozing van effluent op rijkswater vervallen.

De stijgingspercentages van de belastingopbrengsten zijn gesteld zoals in onderstaande tabel weergegeven.

Stijgingspercentage	Begroting 2006	Voorjaarsnota	Begroting 2005
Waterkeringszorg	4,0%	3,9%	2,5%
Waterkwantiteitsbeheer	3% in 2006, daarna 4%	4,5%	5,2%
Wegenbeheer	8,0%	7,1%	8,0%
Waterkwaliteitsbeheer	4,0%	4,4%	4,2%

Voor nadere informatie verwijzen wij u naar de nota over de financiële toestand en de totaaloverzichten per beheerstaak.

1. Ontwikkelingen ten opzichte van het begrotingsjaar 2005

De totale netto lasten van de begroting 2006 bedragen € 67.984.000 en bestaan uit:

	Begroting 2006	Voorjaarsnota	Mutatie
Personeelskosten	€ 17.385.000	€ 17.043.000	€ 342.000 (N)
Kapitaallasten	€ 17.409.000	€ 19.444.000	€ 2.035.000 (V)
Out of pocket kosten	€ 33.190.000	€ 33.884.000	€ 694.000 (V)
	-----	-----	-----
	€ 67.984.000	€ 70.371.000	€ 2.387.000 (V)
	=====	=====	=====

Korte analyse begroting 2006

De totale netto lasten van de begroting 2006 zijn circa € 2,4 miljoen lager dan jaarschijf 2006 uit de voorjaarsnota. Dit wordt met name veroorzaakt door een lagere raming van de rente- en afschrijvingslasten ten gevolge van het nieuwe afschrijvingsbeleid, een lager omslagpercentage en vertraging in de uitvoering van een aantal projecten. Ook de begrote out-of-pocketkosten zijn lager dan in de voorjaarsnota. Dit wordt onder andere veroorzaakt door het vervallen van de voorziening 'ophogen kaden', waardoor de dotatie aan deze voorziening vervalt. De kosten voor het ophogen van kaden zijn opgenomen in het investeringsprogramma.

De stijging van de personeelslasten wordt hoger geraamd dan in de voorjaarsnota. In 2006 wordt rekening gehouden met een stijging van de sociale lasten ten gevolge van de nieuwe CAO voor de waterschappen en met toenemende kosten door de fusie en de invoering van een nieuw functiewaarderingssysteem.

Een uitgebreide verschillenanalyse vindt u in de nota over de financiële toestand bij de begroting 2006.

Reserves en voorzieningen

De algemene reserves van Schieland en de Krimpenerwaard fungeren als algemeen weerstandsvermogen en hebben geen specifieke bestemming. De algemene reserves dienen vooral om eventuele toekomstige tegenvallers van algemene aard te kunnen opvangen en bestaan uit vier bodemreserves voor de beheerstaken waterkeringszorg, waterkwantiteits-, waterkwaliteits- en wegenbeheer. De verhouding tussen het totaal van de bodemreserves en het totaal van de netto lasten van de begroting is uit te drukken in een percentage. In het nieuwe beleid voor reserves en voorzieningen, dat in de verenigde vergadering van 29 juni 2005 is vastgesteld, is als doelstelling opgenomen dat dit percentage minimaal 5% bedraagt. Voor het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard resulteert deze berekening, uitgaande van de meerjarenbegroting 2006 – 2010, in een percentage van 7,03% in 2006, dalend naar 6,52% in 2010. In hoofdstuk 7 van de nota is een tabel opgenomen waarin het verloop van dit percentage wordt getoond. De doelstelling van 5% wordt ruimschoots gehaald.

De bestemmingsreserves zijn afgezonderde delen van het eigen vermogen, die in tegenstelling tot de algemene reserves een vooraf bepaalde bestemming hebben. De bestemmingsreserves van Schieland en de Krimpenerwaard bestaan uit diverse afkoopsommen en een tariefegalisatiereserve per beheerstaak. De tariefegalisatiereserves dienen om fluctuaties in de tarieven zoveel mogelijk op te vangen. Van jaar tot jaar wordt het verloop van de tariefegalisatiereserves getoetst aan het kostenverloop dat vanuit de meerjarenbegroting naar voren komt.

Het streven is om aan het eind van de meerjarenperiode toe te groeien naar een situatie waarin kostprijs en tarief in evenwicht zijn door gebruik te maken van de tariefegalisatiereserves. In de tariefbladen (zie pagina's 79-92, Totaaloverzichten per beheerstaak) vindt u het meerjarig verloop van deze reserves.

Voorzieningen zijn middelen die gevormd worden om toekomstige lasten gelijkmatig over een aantal jaren te verdelen. De voorzieningen zijn onder te verdelen in voorzieningen ten behoeve van ondersteunende beheerproducten, waterkeringszorg, waterkwantiteits-, waterkwaliteits- en wegenbeheer. In de toelichting op de staat van reserves en voorzieningen (zie pagina 16) wordt nader ingegaan op de achtergronden en de saldi en mutaties van de voorzieningen.

Exploitatieresultaat en belastingopbrengsten begroting 2006

Onderstaande tabel laat zien dat de belastingopbrengsten voor waterkeringszorg, waterkwantiteits- en waterkwaliteitsbeheer nog niet kostendekkend zijn. Het exploitatietekort wordt gedekt uit de betreffende tariefegalisatiereserve per taak. Voor het wegenbeheer wordt in 2006 een gering overschot verwacht. Voor 2007 en 2008 wordt een exploitatietekort begroot. Omdat de tariefegalisatiereserve wegenbeheer niet toereikend is om dit tekort te kunnen dekken zal dit ten laste van de bodemreserve wegenbeheer worden gebracht.

(x € 1.000)

	Netto lasten	Belastingen	Resultaat
Waterkeringszorg	6.841	6.420	(N) 421
Waterkwantiteitsbeheer	15.676	15.596	(N) 80
Wegenbeheer	3.561	3.575	(V) 14
Waterkwaliteitsbeheer	41.906	39.391	(N) 2.515
Totaal	67.984	64.982	(N) 3.002

2. Tarieven en (woon)lasten

De totaaltarieven per categorie voor het jaar 2006 versus de begroting 2005 voor respectievelijk het gebied van Schieland en de Krimpenerwaard staan hieronder weergegeven. De tabel laat de ontwikkeling zien van de tarieven per belangencategorie, gerekend van de belastingtarieven 2005 via geprognosticeerde tarieven 2006 uit de voorjaarsnota naar de tarieven opgenomen in de begroting 2006.

Gebied	Begroting 2005	Voorjaarsnota Jaarschijf 2006	Begroting 2006
Krimpenerwaard			
Ingezetenen	85,94	91,34	90,43
Gebouwd	0,86	0,90	0,88
Ongebouwd	103,53	108,46	107,95
Verontreinigingsheffing	52,07	54,36	54,15

Gebied Schieland	Begroting 2005	Voorjaarsnota Jaarschijf 2006	Begroting 2006
Ingezetenen	37,55	39,52	38,69
Gebouwd	0,43	0,44	0,42
Ongebouwd	72,21	74,92	74,12
Verontreinigingsheffing	52,07	54,36	54,15

In de hoofdstuk 14 van de nota over de financiële toestand bij de begroting 2006 zijn rekenvoorbeelden opgenomen waarin belastingaanslagen in 2006 worden vergeleken met de geprognosticeerde tarieven uit de voorjaarsnota 2005. In hoofdstuk 15 worden de aanslagen 2006 vergeleken met de tarieven 2005. Deze vergelijking laat voor het gebied Schieland tariefstijgingen zien van minimaal 0,9% en maximaal 3,7%. Voor het gebied in de Krimpenerwaard is dit minimaal 3,1% en maximaal 4,5%.

Mogelijke wijziging tariefeenheid gebouwd

De wijziging betreft de aanpassing van de tariefeenheid voor de eigenarenomslag gebouwd. De tarieven voor de waterschapsomslagen gebouwd zijn tot nu toe overeenkomstig de tarieven van de gemeentelijke onroerende-zaakbelastingen (OZB) uitgedrukt in een tarief per eenheid van € 2.268. De Tweede Kamer heeft besloten de OZB van het gebruikersdeel van woningen af te schaffen en de resterende OZB-tarieven

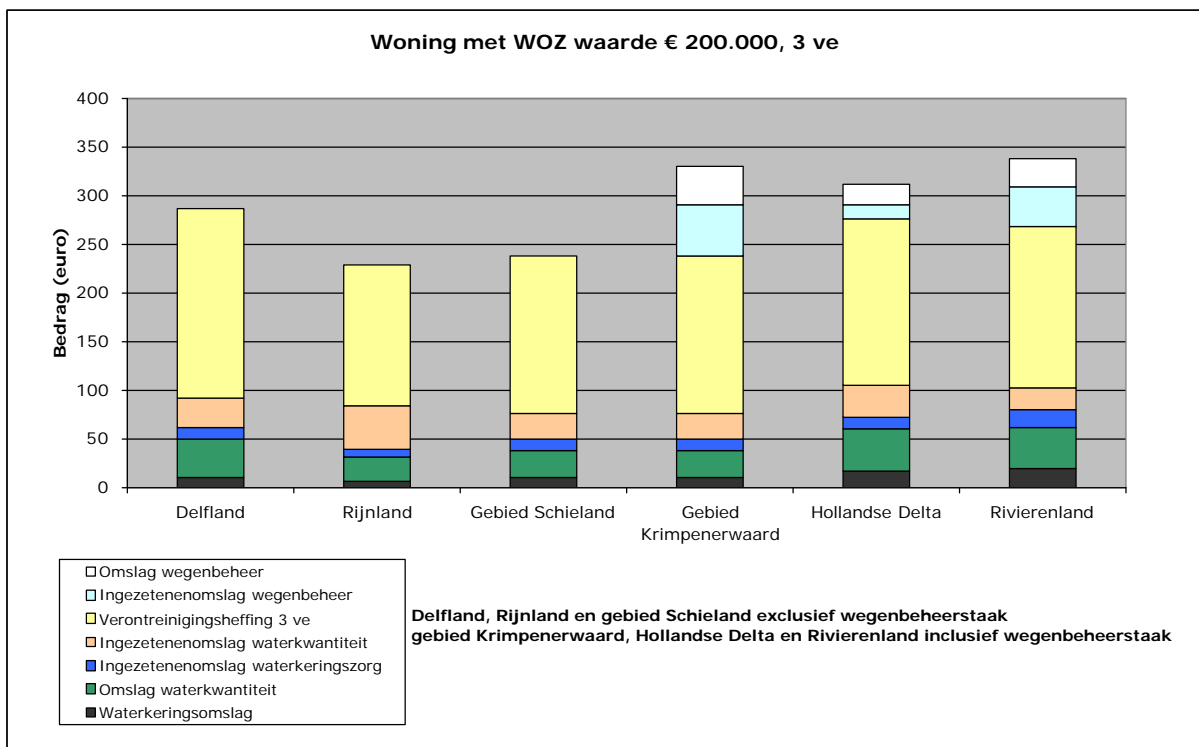
te maximaliseren. Hiertoe dienen de belastingbepalingen in de Gemeentewet te worden gewijzigd. Onderdeel van dit wetsvoorstel is om de tariefeenheid van € 2.268 zoals die in de Gemeentewet is opgenomen, te wijzigen. Het voorstel is om voortaan uit te gaan van tariefeenheden van € 2.500. Het wetsvoorstel dient nog te worden aangenomen door de Eerste Kamer.

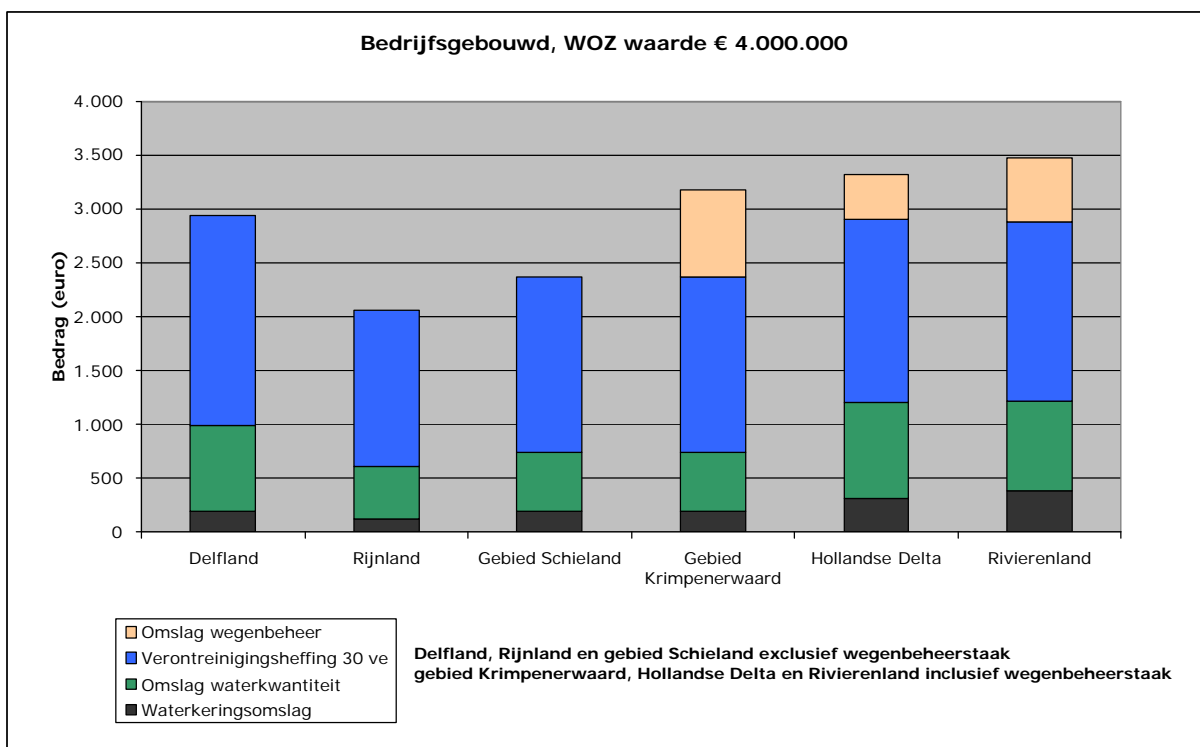
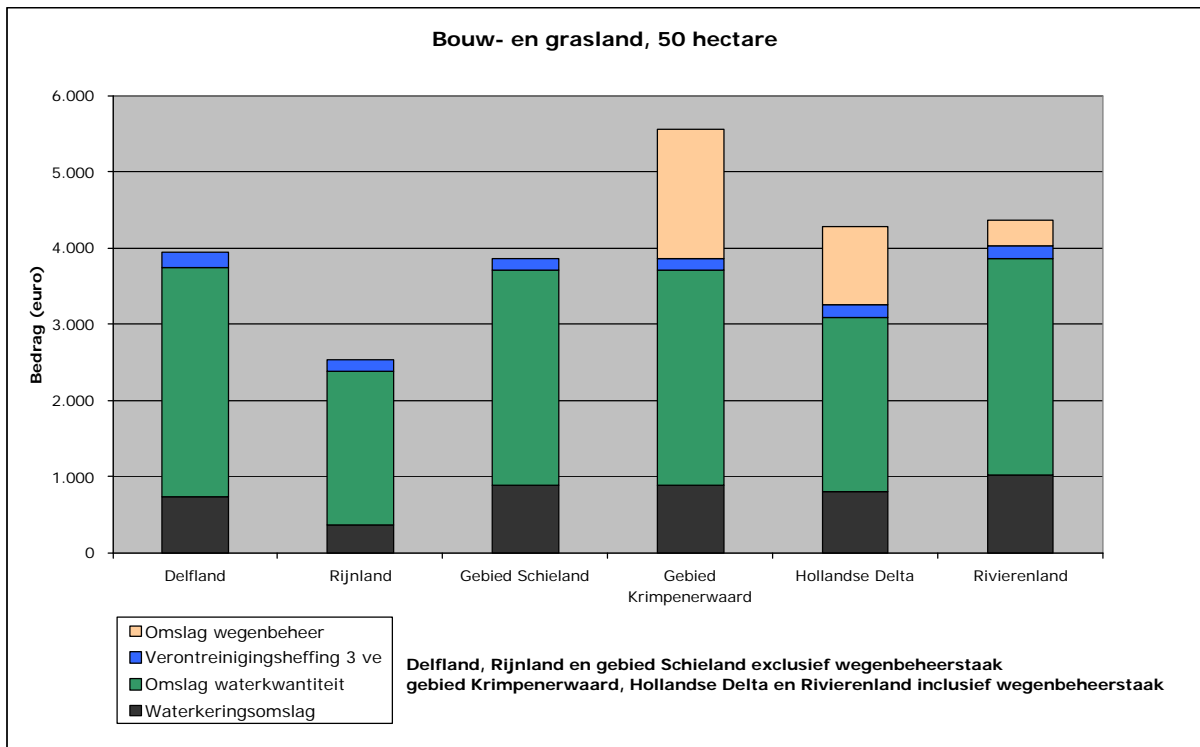
Uit oogpunt van uniformiteit, praktische helderheid en herkenbaarheid voor de burger, heeft de Unie van Waterschappen altijd aanbevolen om in de Omslagenverordening aan te sluiten bij de tariefeenheid uit de Gemeentewet. Deze aanbeveling is door alle waterschappen overgenomen. Ook voor de toekomst beveelt de Unie aansluiting bij de gemeentelijke tariefeenheid aan.

In afwachting van aanname door de Eerste Kamer, is in de begroting 2006 nog rekening gehouden met een tariefeenheid van € 2.268. Op de tariefbladen van de begroting zijn ook de tarieven vermeld, berekend op basis van een tariefeenheid van € 2.500 per eenheid (zie pagina's 79-92, Totaaloverzichten per beheerstaak).

Tariefsvergelijking omliggende waterschappen

In bijlage 1 is een overzicht opgenomen van de voorlopige tarieven per taak, over de jaren 2006 tot en met 2010. Het betreft de tarieven van Schieland en de Krimpenerwaard ten opzichte van Delfland, Hollandse Delta, Rijnland en Rivierenland. De tarieven voor de categorie gebouwd zijn gebaseerd op een WOZ eenheid van € 2.268. De tarieven op basis van een WOZ eenheid van € 2.500 kunnen worden berekend door de genoemde tarieven met een factor $2.500/2.268$ te vermenigvuldigen. Hieronder is een aantal vergelijkende rekenvoorbeelden opgenomen voor het jaar 2006.

Algemene conclusie is dat Rijnland over de gehele linie de laagste tarieven heeft. Per taak en per categorie kan dit beeld enkele onderlinge verschillen geven, hiervoor wordt verwezen naar de bijlage van deze notitie. Uit deze bijlage blijkt ook dat de tarieven van de verschillende waterschappen in meerjarenperspectief naar elkaar toe groeien, behalve bij de wegenbeheerstaak.

3. Risicoparagraaf

Het hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard loopt door interne en externe oorzaken financiële risico's. De belangrijkste risico's zijn opgenomen in de risicoparagraaf bij deze begroting voor 2006, zie hoofdstuk 11 van de nota over de financiële toestand.

4. Voorstel

De voorgestelde belastingtarieven voor 2006 zijn opgenomen in de verordening op de Verontreinigingsheffing Schieland en de Krimpenerwaard en de Omslagverordening Schieland en de Krimpenerwaard, die eveneens voor de verenigde vergadering van november zijn geagendeerd.

Wij stellen u voor de beleidsbegroting 2006 en de meerjarenbegroting 2006 – 2010 vast te stellen.

Dijkgraaf en hoogheemraden van Schieland en de Krimpenerwaard,

secretaris,

dijkgraaf,

mr. I.C.M. Baltus

mr. J.H. Oosters

Bijlagen:

Bijlage 1: Tariefsvergelijking omliggende waterschappen